

प्रसिद्धित्यागो यथा । “घोरो वारिमुचां रवः” । अत्र मेघानां गर्जितमेव प्रसिद्धं । यदाहुः ।

“मञ्जीरादिषु रणितप्रायं पक्षिषु तु कूजितप्रभृतिः ।
स्तनितमणितादि सुरते मेघादिषु गर्जितप्रमुखमित्यादि” ॥

अस्थानस्थपदता यथा ।

“तीर्थे तदीये गजसेतुबन्धात् प्रतीपगामुत्तरतोऽस्य गङ्गा ।

अयत्नबालव्यजनीवभूवुर्हसा नभोलङ्घनलोलपक्षाः” ॥

अत्र तदीयपदात् पूर्वं गङ्गामित्यस्य पाठो युक्तः । एवं
“हितान् न यः संशृणुते स किं प्रभुः” । अत्र संशृणुत इत्यतः
पूर्वं नञः स्थितिरुचिता । अत्र च “पदमात्रस्यास्थाने निवेशेऽपि
सर्वमेव वाक्यं विवक्षितार्थप्रत्यायने मन्यरमिति” वाक्यदोषता ।
एवमन्यत्रापि । इह केऽप्याहुः “पदशब्देन वाचक एव प्रयोगो
निगद्यते न च नञो वाचकता निर्विवादात् स्वातन्त्र्येणार्थबोधन-
विरहादिति” यथा “द्वयं गतं इत्यादौ” त्वमित्यनन्तरं चका-
रानुपादानादक्रमता तथात्रापीति । अस्थानस्थसमासता यथा ।

“अद्यापि स्तनशैलदुर्गविषमे सीमन्तिनीनां हृदि

स्थातुं वाञ्छति मान एष धिगिति क्रोधादिवालोहितः ।

प्रोद्यद्दूरतरप्रसारितकरः कर्षत्यसौ तत्क्षणात्

फुल्लत्कैरवकोषनिःसरदलिश्रेणीकृपाणं शशी” ॥

अत्र कोपिन उक्तौ समासो न कृतः कवेरुक्तौ कृतः । वाक्या-
न्तरपदानां वाक्यान्तरेऽनुप्रवेशः सङ्कीर्णत्वं । यथा ।

“मुञ्च चन्द्रं कुरङ्गाक्षि पश्य मानं नभोऽङ्गणे” ।